

ลัทธิสังคมนิยมกับความเท่าเทียมทางสังคมและสิทธิของชาวเกย์

Socialism and Social Equality and Gay Rights

นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ*

Narupon Duangwises

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้เป็นการทำงานเข้าใจ และวิพากษ์แนวคิดในลัทธิสังคมนิยมในฐานะเป็นอุดมการณ์ทางสังคมที่ใช้เป็นเครื่องมืออธิบายความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ในสังคมตะวันตกในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยแบ่งเนื้อหาสำคัญเป็น 3 ส่วน คือ 1) แนวคิดสังคมนิยมที่เป็นหลักปรัชญาที่ใช้อธิบายอุดมการณ์เรื่องความเท่าเทียมทางสังคม 2) แนวคิดสังคมนิยมที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวของชาวเกย์ในการเรียกร้องความเท่าเทียมทางเพศ และ 3) แนวคิดสังคมนิยมกับการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ทางปรัชญา เนื้อหาทั้งสามส่วนนี้จะช่วยให้เห็นคุณูปการ การคลี่คลาย และข้อจำกัดในการอธิบายเรื่องความเท่าเทียม ความยุติธรรม และศักดิ์ศรีของมนุษย์ ซึ่งมีพลังมากในช่วงที่สังคมเผชิญปัญหาชนชั้น ความยากจน ความแตกต่างทางเพศ และช่องว่างทางสังคมที่กำลังขยายตัว และแผ่กว้างขึ้นเรื่อย ๆ โดยอำนาจความรู้ของระบบทุนนิยม

คำสำคัญ : ลัทธิสังคมนิยม, ความเท่าเทียมทางเพศ, การเคลื่อนไหวของชาวเกย์

* หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

Head of Research and Development Section, Sirindhorn Anthropology Center
(Public organization), Corresponding author, E-mail: narupon.d@sac.or.th

Abstract

This article is aimed for understanding and criticizing concepts of socialism as a social ideology used to describe the fairness and equality of humans in Western societies in the 19th century. By dividing the important content into 3 parts which are 1) Socialist concepts that are philosophical principles that describe the ideology of social equality. 2) Socialist concepts that have influenced gay activists in demanding gender and sexual equality. 3) Socialist concepts and philosophical paradigm changes. These three sections will help to see contributions, solutions and limitations in explaining equality, justice, and human dignity which is very powerful during the times when society faces problems of class conflict, poverty, gender differences and the growing social gap that is widened by the power and knowledge of capitalism.

Keywords : Socialism, Sexual Equality, Gay Movement

บทนำ

อุดมการณ์สังคมนิยมในฐานะเป็นหลักปรัชญาแขนงหนึ่ง ย่อมมีจุดกำเนิดและที่มาที่ไป มีเป้าหมายที่จะอธิบายชีวิตมนุษย์ และตั้งคำถามเกี่ยวกับระบบคุณค่าในสังคม สังคมนิยมอาจเป็นภาพตรงข้ามกับระบบทุนนิยมที่มีฐานคิดต่างกัน โดยเฉพาะเรื่องความเท่าเทียม ประเด็นเหล่านี้กลายเป็นข้อโต้แย้งของขั้วความคิดที่ต่างกันสองแบบ ในขณะที่สังคมนิยมยึดมั่นในความเสมอภาคของมวลชน แต่ทุนนิยมเน้นปัจเจกนิยมที่คนแต่ละคนต้องแข่งขัน แย่งชิงเพื่อสะสมทรัพย์สินให้มากที่สุด อุดมการณ์ที่ต่างกันนี้ทำให้สังคมนิยมเป็นกระแสสะท้อนภาพสังคมที่เลื่อมล้ำ และการเอารัดเอาเปรียบของนายทุนได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์แต่ละอย่างย่อมมีข้อจำกัดในตัวเอง บทความเรื่องนี้จะทำให้เห็นข้อจำกัดเหล่านั้น เพื่อทำความเข้าใจว่าทำไมแนวคิดแบบสังคมนิยมจึงมีพลังได้เพียงชั่วคราว และปัจจุบันอุดมการณ์นี้ก็กำลังเลือนและเกือบจะหายไปจากสังคมโลก นอกจากนั้นผู้เขียนจะใช้กรณีศึกษาสังคมของโฮโมเช็กชวลเพื่อสะท้อนสิ่งที่สังคมนิยมได้ทำเอาไว้ และดูพัฒนาการของการเคลื่อนไหวของชาวเกย์ในช่วงเวลาต่าง ๆ ว่ามีอุดมการณ์เปลี่ยนไปอย่างไร ผู้เขียนพยายามตรวจสอบว่าทำไมแนวคิดสังคมนิยมจึงเป็นที่มืดใจ หรือเป็นแรงบันดาลใจให้กลุ่มโฮโมเช็กชวลในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 นำไปอธิบายเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ และมีความมุ่งมั่นที่จะใช้แนวคิดนี้เป็นเครื่องมือทางการเมือง เพื่อให้สังคมยอมรับคนรักเพศเดียวกัน ตลอดจนมองเห็นอนาคตของมนุษยชาติที่ไม่มีการแบ่งแยกทางเพศ

ภายใต้แนวคิดสังคมนิยมยังมีความสลับซับซ้อนของข้อความคิดที่แตกต่างกัน บทความเรื่องนี้จะทำให้เห็นความไม่ลงรอยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกลุ่มนักคิดแนวสังคมนิยมและความแตกต่างทางมโนทัศน์เหล่านี้จะนำไปสู่การอธิบายเรื่องความเท่าเทียมที่ต่างกันอย่างไร ผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำข้อความคิดที่ต่างกันไปอธิบายความยุติธรรมทางสังคมจะนำไปสู่การเคลื่อนไหวทางสังคมที่ต่างกันอย่างไร แนวคิดสังคมนิยมจึงไม่ได้เป็นภาพเดียวกันเหมือนการนำโลหะมาหลอมละลาย แต่เป็นผืนผ้าที่ใช้วัสดุต่างชนิดกันมาเย็บติดกัน จึงเป็นเรื่องยากที่จะกล่าวว่าแนวคิดสังคมนิยมคือเอกภาพ และไม่ง่ายที่จะบอกว่าอะไรคือความเท่าเทียมของมนุษย์ คำถามที่ท้าทายสำหรับนักวิชาการที่สนใจปรัชญาเรื่องความเท่าเทียม หรืออุดมการณ์ของความเสมอภาค ก็คือ ทำไมมนุษย์จึงมองความเท่าเทียมต่างกัน ความเท่าเทียมมีจริงหรือไม่ และใครคือผู้กำหนดว่าอะไรคือความเท่าเทียม

ปัญหาดังกล่าวนี้นี้ต้องอาศัยการวิพากษ์วิธีการแสวงหาความรู้และความจริงของมนุษย์ ในปัจจุบันไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะบอกว่าอะไรคือความเหลื่อมล้ำ และอะไรคือความเท่าเทียม ยังมีเงื่อนไขอื่น ๆ อีกมากที่ซ่อนอยู่ภายใต้อุดมการณ์ ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และประสบการณ์ระดับบุคคล ดังนั้น การทำความเข้าใจแนวคิดสังคมนิยมจึงมีใช้เพียงแต่ศึกษาประวัติศาสตร์ของนักคิด และบริบททางการเมือง

เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเท่านั้น หากแต่ต้องศึกษาปัญหาของการแสวงหาความรู้และความจริงด้วย

ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้เขียนเกิดความตระหนักว่าอุดมการณ์เรื่องความเท่าเทียมทางเพศที่กลุ่มเกย์ปรารถนาที่จะเห็นในสังคม หรืออยากเห็นมนุษย์ทุกคนอยู่กันด้วยความเสมอภาค มีเสรีในการแสดงออกทางเพศ ความปรารถนาดังกล่าวนี้เป็นเพียงอุดมคติหรือสามารถเกิดขึ้นจริง ความพยายามของกลุ่มเกย์ที่ออกมาเคลื่อนไหวให้สังคมยอมรับเป็นความพยายามที่น่าศึกษา ในฐานะที่เป็นการต่อสู้ของมนุษย์ที่สังคมเคยอธิบายว่าพวกเขาผิดปกติทางจิต หรือเบี่ยงเบนทางเพศ การต่อสู้ของกลุ่มเกย์เป็นพยานของการใช้แนวคิดสังคมนิยม เพื่อให้สังคมยุติการแบ่งแยกและเป็นบทเรียนของเกย์ที่ออกมาพูดกับสังคมว่าพวกเขามีค่าและศักดิ์ศรีเช่นเดียวกับคนกลุ่มอื่น ๆ บทเรียนนี้คือปฏิบัติการทางสังคม ซึ่งยังคงเห็นอยู่ในปัจจุบัน

ความคิดเรื่องสังคมในอุดมคติ

ก่อนที่จะพูดถึงแนวคิดสังคมนิยม ผู้เขียนขออธิบายที่ไปที่มาเกี่ยวกับความคิดเรื่องสังคมในอุดมคติ ซึ่งเป็นฐานคิดสำคัญของการมาถึงของแนวคิดสังคมนิยม คำว่า “สังคมในอุดมคติ” (Utopia society) เป็นคำที่ Thomas More อธิบายไว้ในนิยายเรื่อง Utopia ในปี ค.ศ. 1516 ซึ่งกล่าวถึงชุมชนบนเกาะแห่งหนึ่งที่มีระบบการเมือง กฎหมาย และสังคมที่สมบูรณ์แบบ แต่คำว่า “อุดมคติ” หรือยูโทเปียเป็นคำที่อธิบายสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ หรืออยากที่จะเกิดขึ้นจริง คำอธิบายของ More เรื่อง ชุมชนอุดมคติได้รับอิทธิพลมาจากการเขียนเรื่อง Republic ของ Plato ซึ่งอธิบายถึงสังคมที่งดงาม มนุษย์ในสังคมมีความเท่าเทียมกันและมีสันติภาพ ศัตรูของสังคมอุดมคติคือความยากจนและความเชื่อที่มั่วยาบ ดังนั้น สังคมต้องกำจัดสิ่งเหล่านี้ให้หมดไป (Lange, 2001:33)

Republic เขียนขึ้นในช่วง 360 ปีก่อนคริสตกาล เป็นเรื่องการสนทนาระหว่าง Plato กับ Socrates ซึ่งเกี่ยวข้องกับความคิดทางการเมือง Socrates มีความสนใจ

เรื่องความยุติธรรมและความสุข พยายามหาหนทางที่จะทำให้สังคมเดินไปถึงสิ่งเหล่านี้ จึงได้เสนอให้มีผู้ปกครองเป็น “กษัตริย์นักปราชญ์” (Philosopher king) เพื่อทำหน้าที่รักษาระเบียบของสังคมเอาไว้ ขณะที่ Plato อธิบายว่า ชายและหญิงควรได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน แต่ฐานะทางสังคมของผู้ชายจะสูงกว่าผู้หญิง Plato เชื่อว่า เพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ มีหน้าที่ดูแลเลี้ยงดูบุตร ชายและหญิงในฐานะเป็นพลเมืองของ Republic มีหน้าที่ของตัวเอง แต่ละคนต้องทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ จะต้องไม่มีการสะสมทรัพย์สินเงินทอง ไม่แสดงความเป็นเจ้าของ แม้แต่ภรรยาและบุตรก็ไม่ควรถือครอง เพราะคนทุกคนในสังคมเปรียบเสมือนญาติพี่น้องกัน Plato เชื่อว่าสังคมจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ต้องทำลายสมบัติส่วนตัว (MacFarlane, 1998: 18)

ทัศนะเรื่องสังคมอุดมคติที่พลเมืองไม่มีสมบัติส่วนตัวเป็นความคิดที่ใกล้เคียงกับสังคมนิยม อย่างไรก็ตาม สังคมอุดมคติของ Plato ต้องเป็นสังคมที่มีความยุติธรรม หน้าที่แรกของผู้ปกครองคือการสร้างความยุติธรรมแก่พลเมือง ในนิยายเรื่อง Utopia ของ Thomas More อธิบายในแนวคิดเดียวกับ Plato ว่ามนุษย์ไม่ควรสะสมสมบัติส่วนตัว พลเมืองต้องยึดถือกฎระเบียบของสังคมอย่างเคร่งครัด ไม่ควรทำตามใจตัวเอง ควรมีหลักยึดทางศาสนา ในความคิดของ More เชื่อว่าหลักศาสนาจะทำให้คนมีความเท่าเทียมกัน การที่ More เชื่อในสังคมอุดมคติตามแบบ Plato เนื่องจากในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16 ยุโรปกำลังเผชิญหน้ากับการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ อุดมการณ์ ปรัชญา ศาสนา และศิลปะจากยุคกรีกโบราณ ได้ถูกรื้อฟื้นขึ้นมาใหม่ การหันกลับไปหาอดีตนี้รู้จักในนาม ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance movement)

ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยามีความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ปรัชญา การเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวิทยาศาสตร์อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เป็นผลมาจากการตอบโต้ความเชื่อทางศาสนาที่ครอบงำสังคมยุโรปมายาวนาน ยุคนี้ปฏิเสธที่จะเชื่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ยึดหลักวิทยาศาสตร์ การมีเหตุผล ไม่เชื่อกฎของพระเจ้า และสนใจโลกธรรมชาติ นักปรัชญาชาวอังกฤษ Thomas Hobbes เขียนหนังสือเรื่อง Leviathan ในปี ค.ศ. 1651

นำเสนอปรัชญาทางการเมืองและแนวคิดเรื่องสัญญาสังคม (Social contract) ความคิดหลักของ Hobbes คือรัฐต้องมีอำนาจในการควบคุมมนุษย์ เพราะมนุษย์ชอบทำตามใจตัวเอง ขาดระเบียบวินัย และอาจนำไปสู่ความขัดแย้งหรือสงคราม ดังนั้นรัฐต้องเข้ามาจัดการโดยการทำสัญญาทางสังคมและสร้างประชาสังคม (Civil society) พลเมืองในรัฐจะมีสิทธิเท่าเทียมกัน และยึดหลักประชาธิปไตย (Hinnant, 1980)

สังคมอุดมคติเป็นคติความเชื่อที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัย และแต่ละสังคม เช่น คิดถึงดินแดนที่สงบสุข สวยงาม มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน มีความสามัคคี ประดอง กลมเกลียว และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในมิติทางศาสนาอาจเชื่อเรื่องการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า ศาสนาคริสต์อาจเชื่อเรื่องสวนแห่ง Eden ที่ปราศจากความทุกข์ ไม่มีความชั่วร้าย ความยากจน ความทรมาน และความตาย มนุษย์มีแต่ความสุขและสันติ ในทางวิทยาศาสตร์อาจเชื่อเรื่องความเป็นอมตะของมนุษย์ การไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ เทคโนโลยีการแพทย์จะช่วยให้ชีวิตของมนุษย์ยืนยาว มนุษย์จะเปลี่ยนแปลงตัวเองจากร่างกายตามธรรมชาติไปเป็นร่างกายทางเทคโนโลยี เช่น สามารถเปลี่ยนอวัยวะต่าง ๆ ได้ ตัวอย่างในปี ค.ศ. 1626 Francis Bacon เขียนนิยายเรื่อง The New Atlantis เพื่ออธิบายถึงดินแดนในตำนานที่ชื่อเบนซาเล็ม ซึ่งถูกค้นพบในมหาสมุทรแปซิฟิก นอกชายฝั่งประเทศเปรู มนุษย์ในดินแดนแห่งนี้มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์จนทำให้มีชีวิตที่เป็นอมตะและเอาชนะธรรมชาติได้ (Weinberger, 1976)

ในปี ค.ศ. 1602 นักปรัชญาชาวอิตาลีชื่อ Tommaso Campanella เขียนหนังสือเรื่อง The City of the Sun ซึ่งได้อธิพลความคิดมาจากเรื่อง Republic ของ Plato เพื่ออธิบายถึงสังคมที่มีแต่ความดีงาม ผู้หญิงและเด็ก ๆ จะเป็นสมบัติของส่วนรวม แนวคิดเรื่องสังคมอุดมคตินำไปสู่การแสวงหาชีวิตที่ดีที่มนุษย์ควรจะเป็น แต่ความหมายของชีวิตที่ดี ถูกอธิบายด้วยการรอบความคิดที่ต่างกันดังที่กล่าวมาแล้ว การพูดถึงสังคมอุดมคติจะมีพลัง ก็ต่อเมื่อ สังคมกำลังแสวงหาทางออกจากปัญหาทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ เมื่อยุโรปก้าวเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 19 แนวคิดเรื่องอุดมคติก็เริ่มได้รับการถกเถียงอย่างกว้างขวาง

ความคิดเรื่องความเท่าเทียม

เมื่อพูดถึงความเท่าเทียม มักจะคิดถึงการไม่มีการเอาัดเอาเปรียบ มนุษย์มีฐานะเท่า ๆ กัน มีศักดิ์ศรีเท่ากัน แต่ในทางปฏิบัติ มนุษย์ยังคงแข่งขันและแย่งชิงทรัพยากร บางคนมีอำนาจมากก็สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าคนอื่น ความเท่าเทียมจึงกลายเป็นอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นได้ยาก ในระบบทุนนิยมความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ไม่มีอยู่จริง เพราะนายทุนคือคนกลุ่มเล็ก ๆ ที่ได้ประโยชน์ ในขณะที่คนจำนวนมากยังขาดแคลนในหลาย ๆ เรื่อง ทุนนิยมทำให้ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนขยายห่างไปมากขึ้น (Callinicos, 2003: 3) ดังนั้น การพิจารณาเรื่องความเท่าเทียมทางสังคมจึงไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะสิ่งที่มีความเท่าเทียมถูกอธิบายด้วยแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ตั้งแต่แนวคิดทางปรัชญา เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา ศาสนา จิตวิทยา ไปจนถึงวิทยาศาสตร์

ความเท่าเทียมอาจมองได้ทั้งมิติที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม ในเชิงนามธรรมอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์เกิดมาด้วยพื้นฐานอย่างเดียวกัน ที่ต้องการความรักและความปลอดภัยในชีวิต ในทางรูปธรรมอาจหมายถึงความเท่าเทียมทางรายได้ หรือฐานะทางสังคม อย่างไรก็ตาม ความเท่าเทียมไม่ได้เกิดขึ้นมาด้วยตัวเองแต่ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เราจะเห็นว่าบางสังคมมีความเท่าเทียมแต่บางสังคมอาจไม่มีความเท่าเทียม สิ่งนี้อาจเกี่ยวข้องกับความยุติธรรมและอยู่ดีธรรมด้วย

แนวคิดแบบสมภาคนิยม (Egalitarianism) มีที่มาจากแนวคิดทางการเมืองที่เชื่อว่าคนทุกคนควรจะได้รับปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ได้รับสิทธิการเป็นพลเมืองทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างเท่าเทียม แนวคิดนี้เชื่อว่าเครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดความเท่าเทียมคือกฎหมาย (Erdal and Whiten, 1996) ในทางปรัชญาแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมปรากฏอยู่ในหลายสำนักคิด แต่ที่ให้ความสำคัญที่สุดคือปรัชญาแนวสังคมนิยม คอมมิวนิสต์ อนาธิปไตย (Anarchism) พวกฝ่ายซ้าย และหัวก้าวหน้า ปรัชญาแห่งความเท่าเทียมไม่ได้มองแค่มิติทางการเมืองและเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังสนใจเรื่องเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ เพศ และศาสนาด้วย

ลัทธิคอมมิวนิสต์เชื่อว่า มนุษย์ควรจะมีการครอบครองทางวัตถุอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ควรสะสมสมบัติส่วนตัว เพราะจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ทำให้คนคิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ในยุคกรีกโบราณ ความคิดคอมมิวนิสต์ใช้เป็นหลักปฏิบัติที่ให้พลเมืองถือครองที่ดินเท่ากัน ใช้แรงงานทาสร่วมกัน และกินอาหารจากผลผลิตเดียวกัน แต่เมื่อถึงช่วง 400 ปีก่อนคริสตกาล สังคมเอเธนส์ก็เริ่มตั้งคำถามเรื่องสมบัติส่วนรวม และนำไปสู่การปฏิรูประบบทรัพย์สินส่วนรวม โดยเฉพาะการถือครองที่ดินของชนยากจน ประเด็นนี้คือความสอดคล้องกันระหว่าง คอมมิวนิสต์ในยุคกรีกกับคอมมิวนิสต์ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ตามความคิดของ Karl Marx เชื่อว่า สังคมที่พึงปรารถนา คือ สังคมที่ปราศจากชนชั้น แรงงานในสังคมทุนนิยมต้องลุกขึ้นมาปฏิวัติ เพื่อทำให้สังคมเกิดความเท่าเทียม Marx คิดว่าสมบัติส่วนตัวทำให้มนุษย์แปลกแยกจากสังคม แนวคิด Marxism เชื่อในกรรมสิทธิ์ส่วนรวม ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ทั้งทุน วัตถุดิบ แรงงาน เทคโนโลยีเป็นของส่วนรวม (Hobsbawm, 2011)

คำว่า คอมมิวนิสต์ (Communism) เกิดขึ้นในฝรั่งเศสช่วงทศวรรษที่ 1830 คำนี้มีความเกี่ยวข้องกับคำว่า “คอมมูน” (Commune) ซึ่งหมายถึง ระบบการปกครองด้วยตนเองของท้องถิ่น เป็นรูปแบบทางสังคมที่ให้คุณค่ากับสมบัติส่วนรวม นักคิดแนวคอมมิวนิสต์ได้รับอิทธิพลความคิดมาจาก Robert Owen ที่พูดถึงการเป็นเจ้าของการผลิตโดยชุมชน (Harrison, 1972) อย่างไรก็ตามความคิดแบบคอมมิวนิสต์สังคมตะวันตก มักจะเข้าใจว่าเป็นความคิดของชนชั้นแรงงาน ในขณะที่ความคิดสังคมนิยมเป็นของชนชั้นกลางที่มีการศึกษา จนถึงช่วงทศวรรษที่ 1860 คำว่าสังคมนิยมก็ใช้อธิบายกลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมทุกประเภท ที่ต้องการล้มล้างระบบทุนนิยมและเรียกร้องการเป็นเจ้าของการผลิตโดยส่วนรวม

Karl Marx และ Frederick Engels เขียนหนังสือเรื่อง Manifesto of Communist Party ในปี ค.ศ. 1847 เพื่อประกาศความคิดการปฏิวัติโดยกรรมาชีพ เพื่อสร้างสังคมของชนชั้นแรงงาน ทำลายระบบชนชั้น นำปัจจัยการผลิตต่าง ๆ มาเป็นของรัฐ ยึดทรัพย์สินมาจากนายทุน เก็บภาษีรายได้แบบก้าวหน้า ยกเลิกกรรมสิทธิ์ที่ดิน ประเด็นความเท่าเทียมที่ Marx กล่าวถึงคือ การกระจายผลผลิต และการส่งเสริม

การศึกษาโดยให้เด็ก ๆ เรียนฟรี เจตนารมณ์ของ Marx คือ การทำให้มนุษย์กลับไปเป็น สิ่งมีชีวิตทางสังคม (Social being) (MacFarlane, 1998: 100) เขาเคยอธิบาย ว่าการแก้ปัญหาคาขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ จะต้องทำให้มนุษย์ทำงานเพื่อส่วนรวม

แนวคิดสังคมนิยมกับปรัชญาเรื่องความเท่าเทียมทางสังคม

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ยุโรปกำลังก้าวเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรม และระบบทุนนิยม ความคิดเกี่ยวกับสังคมอุดมคติเริ่มกลับมาอีกครั้ง เพราะคนยากจน เกิดขึ้นมากมาย ความเคลื่อนไหวของนักสังคมนิยมในอังกฤษ ฝรั่งเศส และ สหรัฐอเมริกาในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 มุ่งวิพากษ์วิจารณ์ระบบที่ปกครอง โดยผู้ขายและระบบทุนนิยม (Ferguson, 2001: 217) เนื่องจากทำให้ทุกสิ่งทุกอย่าง กลายเป็นทรัพย์สินส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน ที่อยู่อาศัย ยานพาหนะ เครื่องอุปโภคบริโภค ไปจนถึงครอบครัว

แนวคิดแบบสังคมนิยมแบบอุดมคติ (Utopian socialism) (MacFarlane, 1998: 66) เป็นความเคลื่อนไหวของนักคิดที่เชื่อเรื่องสังคมที่มีความเท่าเทียม และเสมอภาค (Egalitarian and communist society) ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข มีอิสระในการทำงานศิลปะ ไม่ต้องใช้เงินทอง สังคมนิยมแบบอุดมคติเชื่อว่าสันติภาพ คือสิ่งสำคัญ นักคิดคนสำคัญคือ Charles Fourier (ค.ศ. 1772-1837) นักปรัชญา ชาวฝรั่งเศส เสนอให้มีการปฏิรูปศีลธรรม Fourier ไม่เห็นด้วยกับการปฏิวัติ อุตสาหกรรมและปัญหาที่เกิดจากระบบทุนนิยม เขาเสนอแนวคิดเรื่องชุมชน Phalanstere หมายถึง ชุมชนที่พึ่งตัวเอง ทุกคนจะมาทำงานร่วมกันและแบ่งปัน ผลผลิตให้กันอย่างเท่าเทียม นอกจากนั้นฟูเรียร์ยังเป็นผู้สนับสนุนสิทธิของผู้หญิง ส่งเสริมให้ผู้หญิงได้ทำงานเท่าเทียมกับผู้ชาย ต้องการให้ประชาชนทุกคนในสังคม มีเสรีและมีการศึกษา เพราะเชื่อว่าการศึกษจะทำให้มนุษย์มีความกลมเกลียว และมีความสุข (Eley, 2002: 28)

Henri de Saint-Simon เสนอแนวคิดเรื่องสังคมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เขาเชื่อว่าความเจริญทางเศรษฐกิจ เป็นผลมาจากความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ซึ่งทำให้เกิดระบบทุนนิยมที่เอาเปรียบแรงงาน ด้วยเหตุนี้ไซมอนจึงโจมตีระบบทุนนิยม เรียกร้องให้รัฐสนับสนุนการศึกษาเพื่อให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกของการอยู่ร่วมกัน (MacFarlane, 1998: 61) ความคิดสำคัญของ Saint-Simon ที่ส่งผลต่อแนวคิดสังคมนิยมคือการแสวงหาประโยชน์จากนายทุน นักคิดรุ่นหลัง ๆ ได้นำความคิดนี้ไปวิพากษ์ระบบชนชั้นในสังคมอุตสาหกรรม (Pilbeam, 2014)

Robert Owen คือ นักเคลื่อนไหวสังคมนิยมชาวอังกฤษ เป็นอีกผู้หนึ่งที่ยึดในอุดมการณ์สังคมนิยม เขาเริ่มสนใจอุดมการณ์นี้ในปี ค.ศ. 1817 เมื่อเขาได้พูดคุยกับคณะกรรมการในรัฐสภาเกี่ยวกับกฎหมายความยากจนในเวลานั้น เขาได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาความยากจนโดยการสร้างชุมชนที่ทุกคนมาทำงานร่วมกัน แบ่งปันผลผลิตเท่ากัน Owen นำแนวคิดของ Charles Fourier ไปใช้ในอเมริกา ในช่วง ปี ค.ศ. 1824-1828 โดยจัดตั้งชุมชน New Harmony ในรัฐอินเดียนา Owen เชื่อว่ามนุษย์ควรเอาชนะเครื่องจักร อย่าตกเป็นทาสของเครื่องจักร ทุกคนต้องมาทำงานร่วมกันและแบ่งปันผลผลิตเท่า ๆ กัน โดยเน้นการเพาะปลูก และกลีกรรม (Donnachie, 2000)

Owen อธิบายว่าทุนนิยมทำให้ศีลธรรมของมนุษย์ตกต่ำ เลื่อมลง ทำให้ผู้หญิงและเด็กในครอบครัวตกอยู่ใต้อำนาจผู้ชาย เกิดความไม่ยุติธรรมทางสังคม เชื่อว่าครอบครัวเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ระบบการแข่งขัน ครอบครัวที่เกิดจากอำนาจผู้ชายจึงควรถูกยกเลิก (Eley, 2002: 30) ตามความคิดของ Owen เสนอว่าเมื่อเด็กอายุ 3 ปี แล้ว พ่อแม่ต้องนำเด็กมาให้ส่วนร่วมเลี้ยง และมาเยี่ยมได้ในเวลาอาหาร หรือยามจำเป็น ในปี ค.ศ.1835 Owen ตั้งสมาคม Association of All Classes of All Nations และมีการพูดคำว่า Socialism เพื่อถกเถียงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชนชั้นแรงงาน ก่อนที่คำว่า "สังคมนิยม" จะเกิดขึ้น

ในเชิงอุดมการณ์ แนวคิดสังคมนิยมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมา เพื่อตอบโต้แนวคิดทุนนิยม ซึ่งส่งเสริมให้มนุษย์สะสมทรัพย์สินส่วนตัว สนับสนุนให้มนุษย์แข่งขัน

เพื่อแสวงหาผลกำไรและประโยชน์เพื่อตัวเอง และใช้อำนาจกดขี่ข่มเหงผู้ที่ด้อยกว่า โดยเฉพาะแรงงาน ดังนั้น ผู้ที่ได้ประโยชน์ที่สุด คือ ชนชั้นนายทุน ผู้ที่เสียเปรียบ คือ ชนชั้นแรงงาน ช่องว่างทางชนชั้นนี้จะขยายออกไปเรื่อย ๆ ภายใต้ระบบทุนนิยม แนวคิดสังคมนิยมเชื่อในสิ่งที่ต่างไปจากทุนนิยม โดยอธิบายว่ามนุษย์ไม่ต้องแข่งขัน เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว นักสังคมนิยมเชิงอุดมคติยึดมั่นใน “หลักศาสนา” และ “ความเท่าเทียม” แต่ยอมให้มีการแบ่งสถานะทางสังคม

อุดมการณ์และความคิดเรื่องความเท่าเทียม คือ การทำให้ทุกคนได้รับสิทธิ และการปฏิบัติอย่างเสมอภาค ในกลุ่มนักคิดแบบประโยชน์นิยม (Utilitarianism) อธิบายว่าการทำให้คนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์มากที่สุด คือ สิ่งที่ดีที่สุด ซึ่งแนวคิดนี้ เชื่อในกรอบทุนนิยมว่าถ้าทุกคนมีกำลังซื้อมากขึ้น ก็จะได้รับความสะดวกสบายมากขึ้นด้วย (Katarzyna and Singer, 2017) แต่นักคิดแนวสังคมนิยมไม่ได้สนใจเรื่องกำลังซื้อ แต่เชื่อว่าความเท่าเทียมต้องมาจากอำนาจที่จะเคารพผู้อื่น (Lukes, 2001: 165) เพราะมนุษย์มีพื้นฐานเหมือนกันและควรได้รับความเคารพแบบเท่าเทียมกัน ชาวคริสต์ ในโลกตะวันตกพยายามอธิบายว่าพื้นฐานที่มนุษย์มีร่วมกันคือเป็น “บุตรของพระเจ้า” (Children of god) ปรัชญาแบบ Kantian อธิบายว่ามนุษย์มีเจตจำนงเสรี และมีเหตุผล นักคิดเสรีนิยมเชื่อว่ามนุษย์มีสิทธิตามธรรมชาติเท่ากัน (Allison, 1990; Guyer, 2005) นักคิดสังคมนิยมและอนาธิปไตยเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาเท่ากัน (Sonn, 1992) คำอธิบายเหล่านี้เชื่อว่ามนุษย์ต้องเคารพซึ่งกันและกัน สิ่งที่มนุษย์มีเหมือนกัน คือ ความต้องการพื้นฐาน คือ กิน อยู่หลับ นอน และสามารถพื้นฐานที่จะทำสิ่งต่าง ๆ คือ พูด คิด อ่าน เขียน ถ้ามนุษย์ขาดตกบกพร่องในสิ่งเหล่านี้ก็จะดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีปัญหา

ในความเป็นจริง มนุษย์แสดงออกในความต้องการพื้นฐานต่างกัน บางคนมีมากเกินไป บางคนมีน้อยเกินไป ทำให้แต่ละคนไม่มีความเท่าเทียม ดังนั้น การให้ความเคารพเพื่อนมนุษย์จึงไม่ได้หมายถึงทำให้เขามีหรือได้เท่ากับคนอื่น แต่เป็นการทำให้เขามีความสุขในความต้องการและความสามารถขั้นพื้นฐานที่ควรจะเป็น และทำให้เขามีชีวิตอยู่ในสังคมได้ หลักการของการให้ความเคารพผู้อื่นอย่างเท่าเทียมนั้น

มองข้ามปัจจัยเรื่องเศรษฐกิจ และฐานะทางสังคม แต่มุ่งที่จะสนใจเรื่องความสามารถของมนุษย์ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเภท คือ 1) ความสามารถที่จะแสดงความต้องการ การตัดสินใจที่จะเลือกสิ่งที่ดีให้กับตัวเอง 2) ความสามารถที่จะคิดอ่าน ใคร่ครวญ และกระทำการต่าง ๆ และ 3) ความสามารถที่จะพัฒนาตัวเองทั้งในแง่ความรู้ อารมณ์ ความรู้สึก (Lukes, 2001: 166)

ความสามารถเหล่านี้คือพื้นฐานที่ควรได้รับความเคารพ กล่าวคือ ทำให้มนุษย์รู้สึกว่าเป็นเจ้านายตัวเอง มีอิสระ ปลอดภัย และสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งได้พัฒนาตัวเอง แต่ปัญหาสำคัญที่ทำให้การเคารพเพื่อนมนุษย์เกิดขึ้นได้ยากเนื่องจากความล้มพันธ์เชิงอำนาจที่เกิดจากการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการปฏิบัติต่อกันอย่างไม่เท่าเทียม มนุษย์ง่ายต่อการที่จะเห็นคนอื่นเป็นเพียงวัตถุ มากกว่าจะเห็นเป็นมนุษย์ เช่น เห็นคนจนเป็นคนที่น่ารังเกียจ เพราะมองแค่รูปลักษณ์ภายนอกมากกว่าที่จะเห็นความคิดและความรู้สึกของพวกเขา หรือเห็นแก่เป็นคนป่วยทางจิตเพราะมองแต่พฤติกรรมที่แสดงออก โดยมองข้ามความสามารถของพวกเขา เป็นต้น

ในทัศนะของ William Morris วิลเลียม มอร์ริส อธิบายว่า แนวคิดสังคมนิยมคือความคิดที่อธิบายสภาพความเท่าเทียมของมนุษย์ โดยที่มนุษย์ไม่ต้องยึดติดกับสถานะทางสังคมหรือเศรษฐกิจ แต่ยึดถือหลักของความเป็นมนุษย์ (Glasier, 1921) แต่หลักการสังคมนิยมถูกนำไปอธิบายความเท่าเทียมต่างกัน กลุ่มที่เชื่อหลักการแบบประชาธิปไตยทางสังคม (Social Democracy) อธิบายว่าความเท่าเทียมจะเกิดขึ้นจากโอกาสที่ทุกคนได้แข่งขัน เพื่อที่จะเชยฐานะของตัวเองให้ดีขึ้นกว่าเดิม (Meyer and Hinchman, 2007) ส่วนนักคิดแนวสังคมนิยมแบบ Egalitarian เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนควรได้รับรางวัลและสิทธิเท่ากันไม่ว่าจะอยู่ชั้นไหนก็ตาม (Lukes, 2001: 170) แนวคิดทั้งสองแนวนี้นับเคลื่อนอยู่ในหลักการสังคมนิยมทั้งในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ

ในสังคมอุตสาหกรรมมีโครงสร้างสังคมที่เอื้อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน เนื่องจากการผลิตในอุตสาหกรรมทำให้เกิดการกระจายรายได้ที่แตกต่างกันระหว่างนายทุนและแรงงาน ทำให้เกิดการสะสมทุนที่ต่างกัน เกิดคนรวยจำนวนน้อย คนจนจำนวนมาก ระบบทุนนิยมกีดกักร่อนโอกาสของมนุษย์ที่จะเข้าถึงการศึกษา การรักษาพยาบาล การประกอบอาชีพ เป็นต้น ในสังคมอุตสาหกรรมทำให้ความแตกต่าง

ของรายได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของการได้รับประโยชน์ทางวัตถุ ความไม่เท่าเทียมที่ชัดเจนในสังคมอุตสาหกรรมคือรายได้ของประชาชน นักวิชาการพยายามอธิบายความไม่เท่าเทียมเป็นสองลักษณะ ลักษณะแรก เป็นการอธิบายว่าทำไมมนุษย์จึงมีฐานะและสิทธิที่ต่างกัน สนใจเรื่องโอกาสที่ไม่เท่าเทียมของมนุษย์ และ ลักษณะที่สองอธิบายว่าวิธีการกระจายรายได้และผลประโยชน์ในสังคมเป็นอย่างไร เน้นเรื่องความไม่เท่าเทียมของผลตอบแทน (Brunori, Ferreira and Peragine, 2013)

คำอธิบายจากนักชีววิทยาเรื่องความไม่เท่าเทียมของมนุษย์ที่เกิดจากร่างกายสวนทางกับหลักการของสังคมนิยมแบบ Egalitarian กล่าวคือ พันธุกรรมทำให้มนุษย์มีสติปัญญาและความสามารถต่างกัน เป็นความไม่เท่าเทียมกันทางชีววิทยา คนฉลาดกว่าย่อมจะมีโอกาสทางสังคมมากกว่า แต่มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับคำอธิบายนี้โดยแย้งว่าความฉลาดหรือไอคิวไม่ได้มีส่วนกำหนดความสำเร็จทางสังคมหรือเศรษฐกิจ (Erdal and Whiten, 1996)

สังคมนิยมกับสิทธิโฮโมเช็กชวล

ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ผู้นำการเคลื่อนไหวสิทธิโฮโมเช็กชวลล้วนได้รับอิทธิพลความคิดแบบสังคมนิยม ไม่ว่าจะเป็น Karl Heinrich Ulrichs, Magnus Hirschfeld ในเยอรมัน Edward Carpenter เอ็ดเวิร์ด และ Oscar Wilde ในอังกฤษ (Hekma, Oosterhuis and Steakley, 1995; Wolf, 2009; Dee, 2011) ในปี ค.ศ. 1890 Wilde เคยเขียนบทความเรื่อง The Soul of Man under Socialism (Adam, 1987: 35) เพื่ออธิบายว่าโฮโมเช็กชวลถูกกดขี่เพราะสังคมไม่มีความยุติธรรม

ความคิดแบบสังคมนิยมหรือฝ่ายซ้ายที่เห็นความเท่าเทียมของคนทุกคนในสังคมมาจากความคิดของ Charles Fourier และ Henri de Saint-Simon ซึ่ง Fourier เคยกล่าวว่า คนรักเพศเดียวกันมีสิทธิที่จะดำเนินชีวิตของตัวเอง เช่นเดียวกับชายหญิงทั่วไป (Harrison, 2009) ความคิดแบบนี้บางครั้งเรียกว่า Utopian socialism ซึ่งสนับสนุนการมีอิสระทางเพศ Marx ไม่เห็นด้วยกับความคิดของ Fourier เพราะ

ไม่ต้องการให้มนุษย์มีอิสระทางเพศ ซึ่งอาจนำไปสู่ความเลื่อมทรมทางสังคม นอกจากนั้น Marx ยังเคยเขียนหนังสือตำหนิความรักระหว่างชายกับชายในสังคมกรีกโบราณว่าเป็นความเลื่อมเสียทางศีลธรรม (Angus and Riddell, 2016) Marx และ Engels วิจัยรณว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะทำให้ทุกคนมีความเท่าเทียม และมองโฮโมเช็กซวลในแง่ลบ เพราะเชื่อว่าความรักของคนเพศเดียวกันผิดธรรมชาติ ทำลายสถาบันครอบครัวและเกิดจากระบบทุนนิยม ความคิดแบบ Marx เป็นสังคมนิยมแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific socialism) (Schwartz, 2018) ซึ่งเป็นปฏิปักษ์กับกระแส “ความรักที่เป็นอิสระ” นักสังคมนิยม Robert Owen ตั้งข้อสังเกตว่า ในสังคมทุนนิยมให้คุณค่ากับครอบครัวเดียว ครอบครัวกลายเป็นสมบัติส่วนตัว โดยผู้ชายจะมีอำนาจมากที่สุด ลูกและภรรยาเปรียบเสมือนสมบัติของผู้ชาย อะไรที่ทำลายความหมายของครอบครัวแบบนี้ก็จะกลายเป็นเรื่องเลวร้าย (Simon, 2012)

นักเคลื่อนไหวเพื่ออิสระทางความรักต่อสู้กับอุดมการณ์แบบวิคตอเรียที่เชิดชูสถาบันครอบครัวและรักต่างเพศ นักเคลื่อนไหวเหล่านี้รับแนวคิดแบบสังคมนิยมแบบ Fourier และมักจะเป็นพวกอนารยะ (Anarchist) ที่ไม่ต้องการให้รัฐบาลเข้ามาแทรกแซงเรื่องส่วนตัว กลุ่มโฮโมเช็กซวลแบบอนารยะ (Homosexual anarchist) รวมตัวกันในหลายประเทศ เช่น ฝรั่งเศส อิตาลี และเยอรมัน กลุ่มเหล่านี้ล้วนเชิดชูความรักของคนเพศเดียวกัน ตัวอย่างกลุ่มโฮโมเช็กซวลแบบอนารยะของ Adolf Brand ในเยอรมัน เชื่อว่าความรักของชายกับชายเป็นความรักที่กล้าหาญและเชิดชูความเป็นชายชาตรี ปฏิเสธความเป็นหญิงในโฮโมเช็กซวล Brand เขียนบทความเรื่อง Friend Love as Cultural Factor ในปี ค.ศ. 1930 เพื่ออธิบายว่าความรักของเพื่อนกับเพื่อนคือสิทธิของการนิยามตัวเอง ความรักของชายกับชายเป็นรูปแบบหนึ่งที่ผู้ชายสามารถปฏิบัติได้ ถ้าผู้ชายคนนั้นไม่ต้องการมีบุตร หรือไม่พอใจเพศหญิง Brand กลายเป็นผู้นำของการเคลื่อนไหวของวัฒนธรรมชายรักชาย และการปฏิบัติทางเพศในช่วงทศวรรษ 1920 มีการเรียกร้องความเท่าเทียมทางเพศให้กับสตรี พรรคคอมมิวนิสต์ในเยอรมันเห็นด้วยที่จะให้อิสระภาพแก่โฮโมเช็กซวล และสนับสนุนการแก้กฎหมาย มาตรา 175 (McCubbin, 1976: 45)

ความคิดของ Fourier เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนหลังการปฏิวัติรัสเซีย ในปี ค.ศ. 1917 เมื่อพรรคคอมมิวนิสต์ประกาศว่า โซโมเช็กซวลไม่มีอันตรายต่อสังคม และเป็นเรื่องธรรมชาติ คำประกาศนี้รู้จักในนาม The Sexual Revolution of Russia (Adam, 1987: 46) ซึ่งทำให้โซโมเช็กซวลในยุโรปช่วงทศวรรษที่ 1920 ได้รับการยอมรับและถือเป็นยุครุ่งเรืองของโซโมเช็กซวล ทศวรรษที่ 1920 คือช่วงเวลา โซโมเช็กซวลออกมาเคลื่อนไหวเพื่อให้มีการแก้กฎหมาย และเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ เมืองศูนย์กลางเสรีภาพของโซโมเช็กซวลในเวลานี้ ได้แก่ เบอร์ลิน, มอสโคว์, เซนต์ ปีเตอร์สเบิร์ก และปารีส สถานบันเทิง และสมาคมของโซโมเช็กซวลเกิดขึ้นมากมายในเมืองเหล่านี้ ด้วยความคิดเรื่องเสรีภาพทางเพศทำให้โซโมเช็กซวลถูกมองว่าเป็นพวก Anarchist¹ ที่ไม่ต้องการอยู่ใต้อำนาจการปกครองแบบใด และต่อต้านความคิดเชิงอนุรักษนิยม โดยเฉพาะในยุควิคตอเรีย โซโมเช็กซวลไม่ต้องการให้รัฐเข้ามาแทรกแซงเรื่องส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นความรักและความใคร่ คำว่า “เสรีภาพแห่งรัก” กลายเป็นคำขวัญสำหรับนักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิโซโมเช็กซวลในยุโรปและอเมริกา เช่นการตั้งกลุ่ม New Life Socialism ของ Carpenter ในปี ค.ศ.1883 (Pierson, 1970)

แต่หลังจากที่นาซีครองอำนาจในเยอรมัน และ Joseph Stalin ครองอำนาจในรัสเซีย สิทธิของโซโมเช็กซวลก็ถูกทำลายอีกครั้งภายใต้ระบอบเผด็จการของ Adolf Hitler และ Joseph Stalin โซโมเช็กซวลในรัสเซียถูกปราบปรามอย่างหนัก ในช่วงที่ Stalin มีอำนาจ เพราะโซโมเช็กซวลสับสนหุนความคิดสังคมนิยมที่สวนทางกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของ Stalin ในปี ค.ศ. 1934 Stalin จึงออกกฎหมายลงโทษโซโมเช็กซวล และเชื่อตามความคิด Marx ที่ว่าโซโมเช็กซวลเป็นความเสื่อมถอยของมนุษย์ (Healey, 2017)

¹ คำว่า Anarchism มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก คือ Anarcho หมายถึง การไม่มีผู้ปกครอง ในทางการเมืองอุดมการณ์แบบอนาธิปไตย หรือนาชาธิปไตย ใช้อธิบายถึงทัศนะที่ปฏิเสธอำนาจการปกครองจากรัฐ เป็นแนวคิดที่ถูกอธิบายว่าเป็นการเมืองแบบฝ่ายซ้าย ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับแนวคิดสังคมนิยม ส่วนรวมนิยม (Collectivism) และคอมมิวนิสต์ บางครั้งแนวคิดอนาธิปไตยแบบสังคมนิยมถูกเรียกว่า Libertarian socialism (Woodcock, 1962)

ในประเทศอังกฤษ กลุ่มโฮโมเช็กซ์วลที่เคลื่อนไหวทางสังคมมักจะเป็นกลุ่มคนที่มีการศึกษา ประกอบด้วย นักวิชาการ นักปราชญ์ นักเขียน นักสื่อสารมวลชน กลุ่มคนเหล่านี้ยึดมั่นในอุดมการณ์สังคมนิยม William Morris คือนักคิดที่สนใจอุดมการณ์สังคมนิยม เขาเชื่อว่าความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุทำลายอิสรภาพของมนุษย์ ดังนั้น สังคมจึงไม่ควรมีระบบทุนนิยมในปี ค.ศ. 1893 Morris เขียนคำประกาศ Manifesto of the English Socialists เพื่อบอกว่าสังคมควรจะเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต Morris มีบทบาทอย่างมากในการเผยแพร่ความคิดสังคมนิยมในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด เขายังเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง Socialist League ในปี ค.ศ. 1885 และได้รับความสนใจจากชนชั้นแรงงานและพวกอนาธิปไตย ซึ่ง Edward Carpenter ก็เข้ามาเป็นสมาชิกในกลุ่มนี้ด้วย (MacCarthy, 1994; Fryman, 2002) Carpenter ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นผู้นำความคิดแบบ “จิตสำนึกแห่งญาณ” (Spiritual consciousness) ที่นำความคิดสังคมนิยมมาอธิบายสังคมที่นาอยู่ เป็นผู้ผสมผสานระหว่างสุนทรียภาพกับความคิดเชิงวิพากษ์ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อ Carpenter และทำให้เขาสนใจแนวคิดสังคมนิยม คือ Walt Whitman ซึ่งเขียนบทกวีเกี่ยวกับมวลชนและสังคม สิ่งนี้ทำให้ Carpenter สนใจชีวิตของชนชั้นแรงงานและมีเพื่อนเป็นคนเหล่านี้ ในปี ค.ศ. 1883 Carpenter เขียนบทความเรื่อง Towards democracy ทำให้เขาเข้ามาในกลุ่มนักเคลื่อนไหวแบบสังคมนิยม และคุ้นเคยกับ William Morris กลุ่มของ Morris สนใจเรื่องการสร้างจิตสำนึกใหม่ให้กับประชาชน โดยไม่ได้เน้นหลักการทางเศรษฐกิจเหมือนกับนักสังคมนิยมคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นแนวที่ Carpenter หลงใหล เพราะสัมพันธ์กับเรื่องศาสนาและจิตวิญญาณ (Henderson, 1987)

Carpenter เขียนหนังสือเรื่อง Civilization Its Cause and Cure (1889) เพื่ออธิบายว่าอารยธรรมของมนุษย์เปรียบเสมือน “โรคภัย” ทำลายความเป็นเอกภาพระหว่างคนกับธรรมชาติ (Tamagne, 2006: 26) Carpenter ทำงานช่วยเหลือคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อให้มีชีวิตที่ดีขึ้น เมื่อเข้ามาทำงานกับ William Morris เขาก็เริ่มสนใจอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ และเสนอความคิดเรื่องสังคมคอมมิวนิสต์แบบบรรพกาล (Primitive communism) ซึ่งปฏิเสธระบบอุตสาหกรรมอย่างสิ้นเชิง

สังคมในลักษณะนี้เป็นสังคมที่คนทุกคนช่วยเหลือกันและอยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ Carpenter ยังได้รับอิทธิพลความคิดจากศาสนาฮินดูเมื่อครั้งที่เดินทางไปอินเดีย ในปี ค.ศ. 1890 ทำให้เขาสนใจเรื่องจิตวิญญาณ และนำมาพัฒนาความคิดสังคมนิยม โดยเสนอว่าสังคมนิยมจะทำให้มนุษย์มีจิตสำนึกใหม่ และมีความสุขแบบเรียบง่าย ใกล้ชิดธรรมชาติ เขาจึงสนับสนุนให้มนุษย์เลิกกินเนื้อสัตว์ เป็นมังสวิรัติ และรณรงค์ให้เลิกปล่อยควันพิษในอากาศ

ในปี ค.ศ. 1891 Carpenter เดินทางไปอินเดียอีกครั้ง และได้พบกับ George Merrill ที่เป็นชนชั้นแรงงานและไม่ได้เรียนหนังสือ ทั้งคู่พบรักกัน และใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันแบบลับ ๆ เพราะในช่วงนั้นความรักระหว่างชายกับชาย เป็นอาชญากรรม และคดีของ Oscar Wilde ก็เป็นกรณีอื้อฉาว และน่ากังวลสำหรับ โฮโมเช็กซวลในอังกฤษ สำหรับ Carpenter แล้ว ความรักที่เขามีกับ Merrill คือเครื่องพิสูจน์ว่าความรักเพศเดียวกันได้ทำลายระบบชนชั้น เขายังเชื่อว่าโฮโมเช็กซวลจะช่วยปฏิรูปสังคมให้ดีขึ้นในอนาคต Carpenter ยึดมั่นอุดมการณ์สังคมนิยมอย่างเหนียวแน่นและออกมาเรียกร้องสิทธิให้กับสตรี โจมตีระบบทุนนิยม เรียกร้องอิสรภาพทางเพศ ต่อต้านการนำสัตว์มาทดลองทางวิทยาศาสตร์ และปกป้องสิ่งแวดล้อม ในปี ค.ศ. 1893 Carpenter ได้ตั้งพรรคแรงงานอิสระ (Independent labour party) หลังจากที่ถูกกลุ่ม Socialist League ของ Morris เต็มไปด้วยคนที่ปฏิเสธรัฐบาล หรือพวกอนารยะ (Clayton, 2019)

ในช่วงทศวรรษที่ 1880 Carpenter เริ่มสนใจประเด็นโฮโมเช็กซวล และได้มีโอกาสพบกับนักคิด นักเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิและความเป็นธรรมของโฮโมเช็กซวล เขาได้มีโอกาสอ่านงานของ John Addington Symonds ซึ่งอธิบายว่า ความรักของชายกับชายเป็นการสร้างความเท่าเทียมทางสังคม ในปี ค.ศ. 1891 Symonds เขียนบทความเรื่อง A Problem in Modern Ethics เพื่อเสนอให้มีการแก้กฎหมายที่ลงโทษโฮโมเช็กซวล (Grosskurth, 1986; Regis, 2016) จากจุดนี้ทำให้ Carpenter เขียนหนังสือเรื่อง The Intermediate Sex ในปี ค.ศ. 1908 เพื่ออธิบายว่า โฮโมเช็กซวลเป็นคนปกติมีใช้คนที่มีการป่วยทางจิตหรือทำผิดศีลธรรม ในช่วงเวลานั้น โฮโมเช็กซวล

ถูกมองว่าเป็นบาปในทัศนะของศาสนาคริสต์ เป็นอาชญากรในสายตาของนักกฎหมาย และเป็นผู้ป่วยทางจิตในสายตาของแพทย์ Carpenter จึงออกมาตอบโต้ความคิดเหล่านี้ โดยกล่าวว่า คนรักเพศเดียวกัน หรือยูเรเนียน จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งความผูกพันและความรักที่มนุษย์เคยมีให้กันจะไม่ใช้เรื่องของเงินตรา หรือ กฎหมาย (Carpenter, 1908) ความคิดของ Carpenter เป็นแบบอย่างของการเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับกลุ่มเกย์ในช่วงเวลาต่อมา เช่น Harry Hay นักเคลื่อนไหวสิทธิชาวเกย์ในอเมริกา ซึ่งได้แรงบันดาลใจจากการอ่านงานเขียนของ Carpenter (Charles, 2012)

หนังสือ The Intermediate Sex เต็มไปด้วยความคิดแบบสังคมนิยม ซึ่งอธิบายเรื่องความเสียสละเพื่อส่วนรวม Carpenter กล่าวว่า การแสดงความรักต่อคนเพศเดียวกันคือ “พลังทางสังคม” (Social force) เช่น ชายอาวุโสช่วยเหลือเด็กหนุ่มที่ยากจนเพราะความรัก ทำให้เด็กหนุ่มมีโอกาสทางสังคม คนรักเพศเดียวกันหรือยูเรเนียน จึงมีหน้าที่เป็น “ผู้ช่วยเหลือ” หรือ “ผู้ชี้แนะ” เป็นผู้ที่น่ามาสุขมาให้ และทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างเพื่อนมนุษย์ Carpenter เชื่อว่าโฮโมเช็กช่วลเกิดมาเพื่อช่วยคนอื่น ให้บริการแก่งสังคม แก้ปัญหาสังคม เพราะโฮโมเช็กช่วลใช้ความรักเป็นเครื่องมือที่จะช่วยผู้อื่น โดยไม่เห็นแก่เงินตราหรือผลประโยชน์ส่วนตัว สังคมของโฮโมเช็กช่วลเป็นสังคมที่มีอิสระเสรี แต่สังคมนั้นมีแต่กฎเกณฑ์และข้อบังคับ มีการแข่งขันและเห็นแก่ตัว Carpenter เชื่อว่าโฮโมเช็กช่วลเป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด สุภาพอ่อนโยน เห็นอกเห็นใจ รอบคอบ และให้คุณค่าต่อความรัก เพราะโฮโมเช็กช่วลมีทั้งจิตใจที่เป็นชายและหญิงอยู่พร้อมกัน

ปัญหาของอุดมการณ์สังคมนิยมและความเท่าเทียม

ปัจจุบันความคิดเรื่องความเท่าเทียมมีความซับซ้อนและไม่สามารถใช้ทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งอธิบายได้ มีนักวิชาการหลายคนออกมาคิดใหม่หรือตีความใหม่เกี่ยวกับลัทธิสังคมนิยมและสมภาคนิยม (Egalitarianism) (Afolayan, 2015)

โดยพยายามมองดูความซับซ้อน และข้อจำกัดของวาทกรรมกระแสหลัก เนื่องจากแนวคิดสังคมนิยมเกิดขึ้นในช่วงสมัยใหม่ เช่นเดียวกับทฤษฎีทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งตกอยู่ใต้ตรรกะของเหตุผลแบบวิทยาศาสตร์ ทำให้การอธิบายมุ่งที่จะหาความเป็นเอกภาพ ความเป็นสากล และความน่าเชื่อถือ การตีความใหม่ของนักคิดสังคมนิยมในยุคโพสต์มอดิร์นทำให้เกิดคำว่า Post socialist (Rustin, 1995: 17) ในปี ค.ศ.1983 Michael Walzer เขียนหนังสือเรื่อง Spheres of Justice ซึ่งได้เสนอแนวคิดเรื่อง “ความเท่าเทียมที่ซับซ้อน” (Complex equality) เพื่อต่อต้านความคิดเรื่อง “ความดี” ทั้งนี้ Walzer เชื่อว่าความดีมีหลายลักษณะ หลายความหมาย ไม่ได้มีเพียงหนึ่งเดียว เหมือนกับคำอธิบายของ John Rawls ซึ่งเคยเสนอทฤษฎีเรื่องความยุติธรรมในหนังสือ A Theory of Justice ในปี ค.ศ. 1971

คำอธิบายของ Rawls พยายามชี้ให้เห็นวิธีการที่เป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากรอย่างเท่าเทียมในสังคม ซึ่งรู้จักในนาม “ความยุติธรรมคือความเป็นธรรม” (Justice as fairness) Rawls ต้องการเห็นเสรีภาพเดินไปพร้อม ๆ กับความเท่าเทียมกัน ดังนั้น กลุ่มคนต่าง ๆ ต้องมาร่วมกันสร้างกฎเกณฑ์ของความยุติธรรมเพื่อเป็นบรรทัดฐานให้ทุกคนปฏิบัติ แต่ในเงื่อนไขที่ทรัพยากรมีอยู่จำกัด คนแต่ละคนต้องแย่งชิงทรัพยากร ภายใต้เงื่อนไขนี้ต้องสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้น Rawls เชื่อว่าคนแต่ละคนมีเสรีภาพที่จะพูดแสดงความคิดเห็น เรียกร้องความเป็นธรรม และเสรีภาพในการครอบครองทรัพย์สิน อย่างไรก็ตามคำอธิบายของ Rawls มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยหลายคน (Mansfield, 1990)

Walzer อธิบายว่า การคิดถึงความเท่าเทียมแบบง่าย ๆ เป็นปรากฏการณ์ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ที่ตะวันตกกำลังเผชิญหน้ากับความสูญเสีย และต้องการแสวงหาหลักการสร้างความมั่นคง และความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ อุดมการณ์แบบประชาธิปไตยจึงมีพลังมากขึ้น และกลายเป็นหลักการบริหารประเทศที่แพร่หลาย สำนักคิดแบบสังคมนิยมประชาธิปไตย (Social democracy) เชื่อว่าเสรีภาพของมวลชนจะทำให้สังคมเกิดความเท่าเทียม ซึ่งถูกวิจารณ์ว่าเป็นความเท่าเทียมแบบง่าย ๆ (Simple equality) เพราะมองว่ามวลชนหรือคนกลุ่มใหญ่เป็นดัชนีชี้วัด

ความเท่าเทียม ทั้ง ๆ ที่มวลชนมีความหลากหลาย และไม่มีเอกภาพ โดยเฉพาะ มวลชนในโลกอุตสาหกรรมที่มีวิถีชีวิตที่ต่างกัน ทั้งรสนิยม ค่านิยม โลกทัศน์ ประสพการณ์ และแบบแผนการดำเนินชีวิต ดังนั้น ความคิดเรื่องความเท่าเทียม และความยุติธรรมทางสังคมจึงเป็นเรื่องของบริบท มากกว่าเป็นเรื่องตายตัว (Walzer, 1983)

Walzer เชื่อว่าในโลกทุนนิยมอุตสาหกรรมแบบประชาธิปไตย เต็มไปด้วย “การแลกเปลี่ยนที่ถูกปิดขัง” (Blocked exchanges) หมายถึง การใช้อำนาจและสิทธิของบุคคล และสถาบันต่าง ๆ ล้วนถูกควบคุมตรวจสอบ ทำให้เสรีภาพเป็นเรื่องของการควบคุม Walzer กล่าวว่าในสังคมมี “พรมแดน” หลายชนิด แต่ละชนิดจะมีลักษณะต่างกันและเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนที่เป็นพรมแดนของความยุติธรรม หรือความเท่าเทียม คนแต่ละคนจะต้องแสดงตัวว่าตนเองมีความยุติธรรม หรือเคารพความยุติธรรม ในชีวิตของแต่ละคนจะพบเห็นความยุติธรรมต่างกัน เช่นเดียวกับแต่ละสังคม จะมีพรมแดนของความยุติธรรมไม่เหมือนกัน ซึ่งทำให้การพูดถึง “ความยุติธรรม” มีความซับซ้อน ไม่สามารถนิยามได้ง่าย ๆ ว่า ความยุติธรรมคืออะไร ที่ผ่านมานิยามมักจะมาจากสถาบันที่มีอำนาจซึ่งทำให้เกิดปัญหา ไม่ว่าจะเป็นศาสนา เศรษฐกิจ การปกครอง หรือกฎหมาย นิยามจากสถาบันเหล่านี้มองเห็นความยุติธรรมเพียงมิติเดียว และแข็งกระด้าง (Rustin, 1995: 27)

ในขณะที่คำอธิบายของ Rawls พยายามสร้างนิยามตายตัวให้กับความยุติธรรม คำอธิบายของ Walzer ก็ได้รื้อสร้างนิยามสากล และหันไปสนใจบริบทของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการสร้างนิยามที่มาจากฐานคิดสองขั้ว กล่าวคือ Rawls เป็นพวกที่เชื่อในหลักสากล (Universalism) ส่วน Walzer เชื่อในความหลากหลาย (Pluralism) และความหมายเฉพาะ ความต่างของฐานคิดนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายของ “ความเท่าเทียม” เปลี่ยนไป เพียงแต่เป็นการเพิ่มคำอธิบายใหม่เพื่อให้เห็นว่าความเท่าเทียมดำรงอยู่ได้อย่างไร เช่น การพูดถึงความเป็นพลเมืองมาจากฐานคิดเรื่อง Egalitarianism ที่เชื่อว่า พลเมืองมีค่านิยมที่สอดคล้องกันจะทำให้การเมืองเป็นประชาธิปไตยและยุติธรรม ซึ่งเป็นคำอธิบายที่พบทั้งในฐานคิดหลักสากลนิยม และพหุลักษณะนิยม (Kelly, 2010)

นักวิชาการหลายคนมักจะคิดว่า ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยจะทำให้เกิดความเท่าเทียม หรือยอมรับความเท่าเทียมที่ซับซ้อน ประชาธิปไตยโดยคนหมู่มาก อาจทำลายความเท่าเทียม หรือทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมได้หลายรูปแบบ นอกจากนั้น การอธิบายว่าวิธีการเจรจาพูดคุยหรือต่อรองระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ จะช่วยให้เกิดความสงบสุขก็เป็นความเชื่อที่น่าสงสัย เพราะการให้สถาบันทางการเมืองเป็นเครื่องมือในการไกล่เกลี่ยความขัดแย้งอาจทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมในอีกลักษณะหนึ่ง นักวิชาการบางคนกล่าวว่า ไม่ว่าจะอธิบายเรื่องความเท่าเทียมและยุติธรรมจะมาจากฐานคิดอะไรก็มีส่วนที่ดีและด้อยเหมือนกัน เพราะต่างก็ทำให้เกิดการตั้งคำถามและข้อถกเถียง ทำให้เกิดความคิดในการอธิบายเรื่องความเท่าเทียมซึ่งไม่มีทฤษฎีใดจะถูกต้องหมด (Carens, 1995: 46)

บทส่งท้าย

ปัจจุบันการขับเคลื่อนของแนวคิดสังคมนิยม เกิดความไม่ลงรอยเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องเหตุผลในระบบตลาดและทุนนิยม แต่การต่อต้านทุนนิยมก็ไม่ได้ทำให้สังคมนิยมก้าวพ้นไปจากความคิดเรื่องการแสวงหาประโยชน์ จิตสำนึกแบบสังคมนิยมในยุคโลกาภิวัตน์มิได้มาจากความสัมพันธ์ทางการผลิตเหมือนกับคำอธิบายของ Marx อีกต่อไป แต่ความคิดสังคมนิยมมาจากความรู้สึกของคนที่คิดว่าเป็น “เหยื่อ” ของการพัฒนา และกลายเป็นคนที่เสียประโยชน์ (Gorz, 2001: 373) การต่อสู้เปลี่ยนจากชนชั้นแรงงานที่สู้กับนายทุน ไปเป็นการต่อสู้ระหว่างองค์กรที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น องค์กรพัฒนาเอกชนต่อสู้กับองค์กรของรัฐ การต่อสู้ขององค์กรเกย์ก็มีลักษณะแบบเดียวกัน

หากพิจารณาว่าขบวนการขับเคลื่อนทางสังคมของเกย์ คือรูปแบบหนึ่งของการสร้างสังคมที่ยุติธรรม อาจกล่าวได้ว่า การขับเคลื่อนนี้คือการปฏิรูปสังคมที่มีฐานคิดแบบลัทธิสังคมนิยมและส่วนรวมนิยม (Collectivism) อย่างไรก็ตาม สังคมเกย์ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมาเติบโตขึ้นบนฐานคิดของระบบ

ทุนนิยมและวัฒนธรรมบริโภคเป็นสำคัญ (D'Emillio, 1983; Valocchi, 2017) ฉะนั้น การสร้างอัตลักษณ์และการเรียกร้องสิทธิจึงวางอยู่บนลัทธิปัจเจกนิยม ที่ตอบสนองการครอบครองทรัพย์สินส่วนตัวมากกว่าการมีสำนึกเพื่อส่วนรวม

บรรณานุกรม

- Adam, Barry D. (1987). **The rise of a gay and lesbian movement.** Boston : Twayne.
- Afolayan, Adeshina. (2015). "Egalitarianism," in Heck ten Have (ed.). **Encyclopedia of global bioethics.** Berlin : Springer.
- Allison, Henry. (1990) **Kant's theory of freedom.** New York : Cambridge University Press.
- Angus, Ian and Riddell, John. (2016). "Engels and homosexuality". **International Socialist Review**, (70).
- Brunori, Paolo, Ferreira, Francisco and Peragine, Vito. (2013). **Inequality of opportunity, income inequality and economic mobility. some international comparisons.** World Bank Policy Research, Working Paper 6304.
- Callinicos, Alex. (2000). **Equality.** Cambridge : Polity.
- Carens, Joseph (1995). "Complex justice, culture and politics" in David Miller and Michael Walzer (ed.) **Pluralism justice and equality.** Oxford : Oxford University Press.
- Carpenter, Edward. (1908). **The intermediate sex : A study of some transitional types of men and women.** London : George Allen & Unwin.
- Charles, Douglas M. (2012). "Communist and homosexual : The FBI, Harry Hay, and the secret side of the Lavender Scare, 1943-1961," **American Communist History.** 11(1), 101-124.

- Clayton, Joseph. (2019). **The rise and decline of socialism in Great Britain 1884 to 1924**. Homebush West, NSW : Generic.
- Dee, Hannah. (2011). **The red in the rainbow: sexuality, socialism and LGBT liberation**. London : Bookmarks.
- D'Emilio, John. (1983) "Capitalism and gay identity." in A. Snitow, C. Stansell, and S. Thompson. (eds.) **Powers of desire : The politics of sexuality**. New York : Monthly Review.
- Donnachie, Ian. (2000). **Robert Owen : Owen of new Lanark and new harmony**. Edinburgh : Tuckwell.
- Eley, Geoff. (2002). **Forging democracy: The history of the left in Europe, 1850 - 2000**. Oxford : Oxford University.
- Erdal, David and Whiten, Andy (1996). "Egalitarianism and Machiavellian intelligence in human evolution" in Mellars, P.; Gibson, K. (eds.). **Modeling the Early Human Mind**. Cambridge : MacDonald Monograph Series.
- Ferguson, Ann (2001). "Why feminism and socialism need each other" in Michael W. Howard. (ed.) **Socialism**. New York : Humanity Books.
- Fryman, Jenny. (2002). **William Morris and Edward Carpenter : Back to the land and the simple life, 1880-1910**. (PhD thesis, University of Gloucestershire).
- Glasier, J. Bruce. (1921). **William Morris and the early days of the socialist movement**. London : Longmans, Green and Co.
- Gorz, Andre. (2001). "The new agenda" in Michael W. Howard. (ed.) **Socialism**. New York : Humanity Books.
- Grosskurth, Phyllis (ed.). (1986). **The memoirs of John Addington Symonds**. Chicago : University of Chicago Press.

- Guyer, Paul. (2005). **Kant's system of nature and freedom : selected essays**. New York : Cambridge University Press.
- Harrison, John F. C. (1972). "Robert Owen's quest for the new moral world in America," in Donald E. Pitzer, ed. **Robert Owen's American legacy : proceedings of the Robert Owen bicentennial conference**. Indianapolis : Indiana Historical Society.
- Harrison, Thomas. (2009). "Socialism and homosexuality," **New Politics Vol. XII**, 2(46).
- Healey, Dan. (2017). **Russian homophobia from Stalin to Sochi**. London : Bloomsbury Academy.
- Hekma, Gert, Oosterhuis, Harry and Steakley, James. (1995). **Gay men and the sexual history of the political left**. New York : The Haworth.
- Henderson, Linda Dalrymple. (1987). "Mysticism as the "tie that binds": The case of Edward Carpenter and modernism," **Art Journal**, 46(1): 29-37.
- Hinnant, Charles H. (1980). **Thomas Hobbes: A reference guide**. Boston : G. K. Hall & Co.
- Hobsbawm, Eric. (2011). **How to change the world: tales of Marx and Marxism**. London: Little, Brown.
- Katarzyna, de Lazari-Radek and Singer, Peter. (2017). **Utilitarianism : A very short introduction**. Oxford : Oxford University Press.
- Kelly, Paul. (2010). "Why equality? On justifying liberal egalitarianism", **Critical Review of International Social and Political Philosophy**, 13(1), 55-70.
- Lange, Lynda. (2001). "The function of equal education in Plato's Republic" in James P. Sterba. **Social and political philosophy**. Belmont : Thomson and Wadsworth.

- Lukes, Steven. (2001). "Socialism and equality" in Michael W. Howard. (ed.) **Socialism**. New York : Humanity Books.
- MacCarthy, Fiona. (1994). **William Morris : A life for our time**. London : Faber.
- MacFarlane, Leslie J. (1998). **Socialism, social ownership and social justice**. London : MacMillan.
- Mansfield, Johnathan Edward. (1990). "John Rawls, the conception of a liberal self, and the communitarian critique" **Dissertations and Theses**. Paper 4142.
- McCubbin, Bob. (1976). **The roots of lesbian & gay oppression : A Marxist view**. New York : W W.
- Meyer, Thomas, and Hinchman, Lewis. (2007). **The theory of social democracy**. London : Polity.
- Pierson, Stanley. (1970). "Edward Carpenter, prophet of a socialist millennium," **Victorian Studies**, 13(3), 301-318.
- Pilbeam, Pamela M. (2014). **Saint-Simonians in nineteenth-century France : From free love to Algeria**. London : Palgrave Macmillan.
- Rawls, John. (1971). **A theory of justice**. Cambridge : Harvard University Press.
- Regis, Amber K. (ed.). (2016). **The memoirs of John Addington Symonds**. London : Palgrave Macmillan.
- Rustin, Michael. (1995). "Equality in post-modern times" in David Miller and Michael Walzer (ed.) **Pluralism justice and equality**. Oxford : Oxford University Press.
- Schwartz, Pedro. (2018). "The communist manifesto and the lure of scientific socialism," **Iberian Journal of the History of Economic Thought**, 5(2), 103-111.

- Siméon, Ophélie. (2012). **Robert Owen : The father of British socialism?. Collège de France: Books and Ideas**. Retrieved from <http://www.booksandideas.net/Robert-Owen-The-Father-of-British.html>.
- Sonn, Richard D. (1992). **Anarchism**. New York : Twayne.
- Tamagne, Florence. (2006). **A history of homosexuality in Europe**. New York : Algora.
- Valocchi, Stephen. (2017). "Capitalisms and gay identities : Towards a capitalist theory of social movements," **Social Problem**, 64, 315-331.
- Walzer, Michael. (1983). **Spheres of justice**. New York : Basic Books.
- Weinberger, Jerry. (1976). "Science and rule in Bacon's utopia: An introduction to the reading of the New Atlantis," **The American Political Science Review**, 70(3), 865-885.
- Wolf, Sherry. (2009). **Sexuality and socialism: history, politics and theory of LGBT liberation**. Chicago : Haymarket Books.
- Woodcock, George. (1962). **Anarchism ; A history of libertarian ideas and movements**. New York : Meridian.